

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Jog és méltányosság

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt a kiegyezés ügyében kezdettől fogva ama hazafias elv és törekvés vezette, hogy Ausztriával oly gazdasági megegyezést hozzon létre, mely teljesen megóvjá Magyarországot anyagi érdekeit. De sohasem zárkozott el egyszersmind ama felfogás elől sem, hogy miután kétoldalú szerződésről van szó, a kötendő kiegyezés a másik egyezkedő félnek, Ausztriának is kielégítse érdekeit. Egy szóval, a miniszterelnök úgy közgazdasági, mint politikai szempontokból elejétől fogva nagy súlyt fektetett arra, hogy a monarkia két állama közt, a gazdasági érdekközösségnek megfelelőleg, oly kiegyezés jöjjön létre, mely békés és reális alapon biztosítsa mindkét állam népeinek gazdasági érdekeit és fejlődését.

De midőn báró Bánffy Dezső miniszterelnököt ily magas látkörű közgazdasági és politikai elvek vezették kiegyezési akeziójában, egyszersmind a legteljesebb elismeréssel kell mindenkinek bevallani azt, hogy ő a kiegyezési kérdésekben kezdettől fogva a szigorú jog és törvényesség alapján állott. S bármit is hirdet az ellenzék sajtója, a törvényes jogalapot mind e mai napig nem hagyta el a miniszterelnök. És ismerve az ő alkotmányos érzületét, erős alkotmányos felfogá-

sát, biztosan feltehetjük róla, hogy azt az alapot nem is fogja elhagyni. De midőn oly kitartó szívóssággal ragaszkodik a törvényes jogalaphoz, ez egyszersmind nem zárhatja ki azt, hogy a kiegyezés létrehozása céljából tekintetbe ne vegye Magyarország érdekei mellett, mint fentebb is mondtuk, a másik egyezkedő félnek is érdekeit s főleg annak bonyolult helyzetét. Hogy a miniszterelnök erre mindig tekintettel volt, fényes tanuságot tesznek arról a kiegyezési campagne alatt tett parlamenti nyilatkozatai. Hogy csak egyet említsünk, emlékezetbe hozzuk a képviselőháznak múlt évi december 22-iki ülésében tett nyilatkozatát, mikor is így szólt:

„Elismerem, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés Ausztriával tel lévén mondvá, 1898. január 1-én szorosan véve vám- és kereskedelmi szerződés nem léteben a külön vámterület elvi álláspontján állunk, ezen törvényjavaslat ezen álláspontból indul ki; de nem zárja ki lehetőségét annak, ami a kormány célja és, azt hiszem, az országnak érdeke, hogy Ausztriával ujjabb vám- és kereskedelmi szövetséget hozzon létre az ország érdekeinek biztosításával és nem zárja ki azt, hogyha nem sikerül határidő alatt az ország érdekeinek szem előtt tartásával intézkednünk úgy, hogy szerződéses állapotot teremthessünk, a

külön vámterületet is felállítsa, minden körülmények közt úgy, ahogy az ország érdekei parancsolják.”

Tehát a nyilatkozatában is nyíltan elismeri a miniszterelnök, hogy az ország jogainak érvényesítése nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy Ausztriával ujjabb vám- és kereskedelmi szövetség köttessék, Magyarország érdekeinek biztosítása mellett. És a miniszterelnök ez álláspontja nagyon is jogosult. Mert midőn oly életbevágó nagy kérdésről van szó, mint amilyen a gazdasági kiegyezés, akkor végtelenül szűklátókörű politikára vallana, ha egy vezérlő államférfi abban találná hivatását, hogy a törvény merev, rideg formái közé sáncolja magát, miáltal majdnem lehetetlenné tenné az egész kiegyezési kérdés megoldását.

Bánffy Dezsőről, e nagyszabású, zseniális államférfiúról ily politikai magatartást föltételezni egyetlen józanul gondolkozó magyar sem fog, kinek szíven fekszik hazája érdeke.

A miniszterelnök igen is akarja a kiegyezést és a törvény alapján fog maradni ezentul is; ami azonban nem zárja ki azt, hogy Magyarország anyagi érdekeinek megóvása mellett, figyelemmel legyen Ausztria helyzetére is, mert a kiegyezési válság megszűnése nemcsak Ausztriának és Magyarországnak, de a monarkia nagyhatalmi állásának is érdeke.

TÁRGZA.

Kortes babérait.

Egy párt-vacsora utóhatása alatt, kerületünk képviselőválasztásának esélyeit mérlegelem. A votumok serpenyője majd ide, majd oda billent simogatásom alatt. Végre is kombinációba vevén a párt-vacsora boros palackjainak számát, pártunk jelöltjének adtam bizalmam mellett a mandátumot.

Legott oda is képzelttem magamat abba a pár ezer forintoskával dotált hivatalba, melybe kortes kedéseimért képviselőnk ültetni fog. Már épen székfoglaló beszédem fonalát fonogattam, a midőn szörnyű alkotmányos hangulatban belép hozzám az egyik mágori választó, névszerint K. Ökrös Mihály.

Az elnöki megnyitót be sem várva, hátra tolta bubján Mihály a verestollas kucsmát s egy tánczó medve bizonytalan billegését imitálva, rágyújtott a kortes nótára:

Sárréti Pál a követünk,
Adót többé nem fizetünk!
Nem lesz már fizetni való,
Elegendte Lócsik báró.
Éljen a haza!

- Ismeri kelmed a képviselő jelöltet?
- Személyében nem volt szerencsém tisztolni.
- Olvasta programbeszédét?

- Nem.
- De politikai hitvallását csak ősméri?
- Én csak az apostoli hitvallást ismerem.
- Mi alapon tagadja meg kigyelmed a nótában az adót?
- Nem kell azt megtagadni, el van az már igazítva.
- Osztán ki igazította el.
- Naesceságos Sárréti ur, szeretett képviselőjelöltünk, meg az ekesellenezás miniszterijum!
- Mondja hát, hogy esett meg az eligazítás.
- Hát éppenséggel nem tudná főkortos uram Lócsik báró üzenetét?
- Semmi sem volt róla jelöltünk program-jában.

— No már pedig Marhas István a viztői malomban hallotta, mikor a múlt héten rozs őrni járt. Ott beszélték, hogy a naesceságos Sárréti követ ur, mikor az ország tavalyi konvencziós levelit esinálták, megingerpépálta a pizesládára vigyázó minyisztert, mondaná meg igaz lelkére: mivel tartozik még az ország Lócsik bárónak? A mágori határban nem terem annyi esü tengeri, a hány millijómot mondott a minyiszter. Követünk erre azt mondja: az interestével se bírnak annak; a töke meg elviszi a rajtunk valót is. Segíteni köll a haza sorján, már azt nem tudom mit üzentek Lócsik bárónak, elég az hozzá, az adós-levelet a minyiszterijum haza sikerítette. A kiállítás egy aranyozott sátorba mán mutogatták is. No csak fain egy ember ez a mi követünk. Hogy a mágori kerület képviselője a múlt

eziklusban hatalmas népszerűsége tett szert, azt K. Ökrös Mihálynak fenti előadásából láthatja az olvasó.

— No lássa kigyelmed! értekeztem ujjabb koezintás közben Ökrössel, mily hálátlan ez a mágori nép, Sárréti volt követünk nagy eszével kitisztázta az ország adósságát, most mégis ellenjelöltet állítottak vele szemben. Bizony ezudarság! Hátha még azt is megtudja kortes uram, amibe ide fáradtam. . .

— Csak nem rossz hírrel jött kend.

— De avval ám! A kecskés-zugiak az ellenpántal kezdenek húzni. Baj lehet biz ebből uram! A balogpárton tízpengő forintot, két hold tengeri földet, egy szekér szalmát ígérnek minden voksért. És akad ökör, aki ezt elhiszi.

— Úgy mondják, hogy Markás István komán ágál leginkább a Balog mellett. Nem volnék méltó a a kortes névre, ha be nem látom, hova sandít K. Ökrös.

— Maga becsületes, önzetlen honpolgár Mihály! Pénzért nem adja el a szavát. Maga tudja, hogy a haza iránt teljesít szent kötelességet, mikor Sárréti urra szavaz. Jól mondta az ur, hogy én nem pénzért teszem, amit teszek, hanem egy kis törlesztésem vóna, agyik az ur legalább öt forintot.

A diszkrétül tenyerébe nyomott tíz koronát indiskrétil megolvasta és úgy vágta zsebre. Ha holnap marhabeitatás után, az egész kecskészugai szavalló nép nem lesz a „Böliter esárdába,” ne legyek többé K. Ökrös Mihály! Elhozom én őket, ha mingyá kötfőken is.

(Vége.)

Az ellenzék üzhet oly politikát, mely a magasabb állami érdekek helyett az érzelmekre és tetszetős frázisokra appellál. Teheti, mert pártpolitikai és kormánybuktató céljait véli elősegíthetni a gazdasági kiegyezés komplikációja által. De nem üzhet ily politikát az, aki Magyarország ügyeit vezeti.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnököt mint eddig, ezután is a törvény és jog mellett a méltányosság is fogja vezetni e kérdés megoldásánál, nem hagyván figyelmen kívül, hogy gyakran a „summum jus summa injuria.”

Az új nemzetiségi mozgalom.

Az osztrák zavaroknak nálunk az lett a közvetlen hatásuk, hogy a nemzetiségi mozgalom kiélesedett. Az Ausztria föderálisztikus átalakulásáról szóló jelike Magyarország nemzetiségei közt is vétkezett, főleg azonban az oláhok és a tótok egy része engedték át magukat a légfantasztikusabb terveknek, melyek beteljesedését a jövőtől remélik. Szent István birodalmának nemcsak föderálisztikus szétbontásáról álmodoznak, hanem arról is, hogy a magyar faj hegemoniájának meg fog kelleni törni.

Ilyen mozgalmat egyszer már megértünk és az sem volt képes Magyarország állami rendjének szilárd védőgátjait még csak meggingatni sem. A hatvanas évek vége felé az oláhok és tótok oly féktelen izgatást üztek, melynél gonoszabbat már nem üzhettek volna; összeköttetésben voltak az osztrák szlávokkal, legkivált a csehekkel, és akkor olyan férfiak is álltak az agitáció élén, kikkel a nemzetiségi ultrák mai vezérei nem mérkőzhetnek. Mégis sikerült akkor a magyar kormányfőfiaknak a nyugalmat és rendet, törvényt és jogot teljesen megővni és a mozgalmat elnyomni.

Meg vagyunk győződve, hogy a nemzetiségeknek ez az új vállalkozása is meg fog hiusulni a kormány éberségén és erélyén. Báró Bánffy Dezső miniszterelnökben mesterükre fognak találni az izgatók. Amily kevés hajlandóság van ebben az államférfiában arra, hogy valamely chauvinista ezéltatból a nemzetiségek jogos érdekeit megsértse, ép oly kevésbé fogja törni azt, hogy Magyarország belső békéjét, nyugalmát és fejlődését hazaáruló üzelmek által veszélyeztessék. A helyzet általában sokkal komolyabb, hogysen különféle gonosz befolyások által még rosszabbá válni engedjék, és így meglehetünk győződve, hogy a miniszterelnök az ő államférfiúi előrelátásában és akcióképességében csakhamar ura lesz a mozgalomnak.

HIVATALOS RÉSZ.

A Háromszék megyei gazdasági bizottsághoz az alábbi értesítés küldetett:

Földmívelésügyi m. kir. Miniszter.

Szám: 41325
IV/I—1898.

A magán gazdaságokban köztudomásulag igen elterjedt mérvben külföldi gyártmányok, főleg Sack és egyébféle ekék használatának, minek oka valószínűleg abban rejlik, hogy az érdekelt gazdaközönségnek nincs tudomása arról, miszerint a legjobb szerkezetű ekék és ekérszek a magyar korona országainak területén, teljesen megfelelő kivitelben és minőségben szintén előállíthatnak.

Tekintettel azon nehézségekre, melyekkel az uttörő hazai iparnak a megerősödött külföldi iparral folytatott versenyben e téren is küzdenie kell, kívánatos volna, hogy a gazdaközönség e részben felmerülő szükségleteit a hazai gyárosoktól szerezze be.

Felkérem ennél fogva az egyesületet, hogy a gazdaközönség figyelmét a hazai ipar iránt támogatása céljából, hatáskörében felhívni sziveskedjék. Tájékoztatom végett értesitem az egyesületet,

hogy a budapesti gépgyárosok klubjának közlése szerint úgy a Sack-féle szerkezetű, valamint azokkal egyértékű egyéb ekéket, a következő hazai mezőgazdasági gépgyárak gyártanak:

I. magyar gazdasági gépgyár Budapest.

Mayer E. és fiai Szombathelyen.
Kühne Ede Mosonyban.
Schwamm Kristóf Orsován.
Rieger A. N.-Szebenben.
Pohl E. és fiai Szombathelyen és
Weiser E. N.-Kanizsán.
Mig ekekeszleteket és szántóvasakat a következő hazai gyárakból lehet megszerezni:
A szab. osztrák-magyar államvasut társaság resiczai gyárából;
A gróf Csáky-féle porakfalvai gyártól;
A kabolya-polyánai állami gyárból és
A bikási gyárakból.
Budapest, 1898. július hó 10.

A miniszter helyett:
Kiss s. k.
államtitkár.

Földmívelésügyi m. kir. Miniszterium.

36704 szám.

VI/2.

Pályázati hirdetés.

A szőlősgazdák bortermésének okszerű kezelésére és előnyös értékesítésére alkalmas pinczegytelek, illetőleg szövetkezetek létesítésének előmozdítása végett ezennel pályázatot nyitok egy olyan rövid népies munka megírására, a mely könnyen érthető módon ismerteti azokat az előnyöket, melyeket a szövetkezetek a termelőknek nyújthatnak, továbbá ismerteti azokat a különféle módokat, melyek szerint ilyen szövetkezetek alakíthatók, felsorolja azokat a feladatokat, melyekre a szövetkezet működését kiterjesztheti s általában utbaigazítást nyújt a szövetkezetek megalakításánál követendő eljárásra s azok legcélszerűbb szervezetére és működésére nézve.

E munka rendeltetése az, hogy a bortermelőket az okszerű borkészítés és előnyös értékesítés tekintetében — a pinczeszövetkezetek hasznos voltáról meggyőzzék s őket — saját érdekükben — ilyen szövetkezetek alakítására ösztönözzék.

Maga a munka egy nyomtatott ívig terjedhet; ezenkívül azonban ahhoz részletesen kidolgozott s különböző viszonyokhoz alkalmazható alapszabály minták csatolandók.

A pályaművek idegen kézzel írva s lezárt jellegű levéllel ellátva f. évi október hó 31-ig a földmívelésügyi miniszterium iktató hivatalában nyújtandók be, vagy pedig postán küldendők be.

A két legjobb pályamunkára két pályadíj tüzetik ki.

Az első pályadíj 300 frt, a második pedig 150 frt. E pályadíjak azonban csak olyan munka szerzőjének fognak kiadani, a mely a fent jelzett ezélnak teljesen megfelel.

A pályadíjjal jutalmazott pályamunkák a földmívelésügyi miniszterium tulajdonát képezendik.

Egyébb, részletes felvilágosítások a földmívelésügyi miniszterium borászati (VI/2) osztályában kaphatók.

Kelt Budapest, 1898. évi július 30-án.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter s. k.

Nyilvános számadás.*)

A Kézdivásárhelyt szünidőző tanuló ifjúságnak f. év aug. 13-án rendezett nyári táncmulatsága anyagi tekintetben is fényesen sikerültnek mondható. E fényes anyagi siker nagy részt ama szives adakozóknak köszönhető, kik felülfizetéseikkel szivesek voltak a töké gyarapításához hozzájárulni. A felülfizetők neveit alább közöljük és egyuttal leg-hálásabb köszönetünket fejezzük ki az ifjúság és ama szegény tanulók nevében, a kiknek segélyezését szives adakozásaikkal előmozdították.

*) E nyilvános számadást kivételesen csak azért közöljük névleg kitüntetve, mivel sem „Évkönyv”, sem „Aranykönyv” nem áll rendelkezésükre. Szerk.

Br. Szentkereszt Stephanie 1 frt. Erdélyi Károly 5 frt. Török Andor 1 frt. Benkő Gyula 50 kr. Ifj. Tóth István 1 frt. Bálint Gyula 1 frt. Boldizsár Imre 50 kr. K. Csizsár József 50 kr. Fejér Antal 1 frt. Tomesányi Béla Baja 1 frt. Dézsi Dániel 30 kr. Vajna Károly 20 kr. Simon Gyula 30 kr. Özv. Szabó Elekné 50 kr. Deési Pál 2 frt. Özv. Gyömbirő Lajosné 50 kr. Egri Géza 50 kr. Tompa Zoltán 50 kr. Török József 50 kr. Id. Tóth István 1 frt. Tóth Lajos 1 frt. Nagy Ferencné 1 frt. Özv. Császár Lukácsné 50 kr. Dávid János 50 kr. Dávid Gyula 50 kr. Janesó Gyula 50 kr. László Zoltán 50 kr. Császár Gergely 50 kr. Molnár Ferenc 50 kr. Császár Pál 1 frt. Kovács Sándor 1 frt. Csizsár Dénesné 1 frt. Dr. Bodor Ferenc 5 frt. Nagy S. Pál 1 frt. Dávid Antal 50 kr. Frenkul Emánuel 50 kr. Benkő Sándor 1 frt. Benkő István 1 frt. Tóth József 50 kr. Séra Imre 20 kr. M. Székely János 1 frt. Dr. Szentiványi Árpád 1 frt. Szász Károly 50 kr. K. Csizsár Józsefné 50 kr. Török Bálint 1 frt. Janesó Géza 1 frt. Pap Mina 40 kr. Szóts Dániel 50 kr. Alberti Albert 50 kr. Gitta János 50 kr. Özv. Janesó Dénesné 50 kr. Id. Janesó Mózes 1 frt. Köllönte Mózes 1 frt. Szócs Sámuel 25 kr. Özv. Nagy Lajosné 1 frt. Özv. Dr. Csiki Józsefné 50 kr. Özv. Szócs Józsefné 50 kr. Özv. Kovács Józsefné 50 kr. Dézsi Bálintné 50 kr. Id. Nagy Józsefné 20 kr. Bartha Zsuzsika 50 kr. Janesó Józsefné 40 kr. Benkő Lajosné 50 kr. Kovács Jánosné 50 kr. A k.-vásárhelyi takarékpénztár 2 frt. Janesó Sámuel 20 kr. Székely Katinka 50 kr. Csizsár Mihály 1 frt. Özv. Krenitzky Károlyné 50 kr. Pitróff Lajos 40 kr. Benkő Béla 50 kr. Kakucsy Ádám 50 kr. Feil Ede 50 kr. Csekme Lajos 20 kr. Özv. Hoffmann Lukácsné 50 kr. Winternicz Ödön 30 kr. Török Pál 50 kr. Benkő Pál esp. 1 frt. Török Sándor 50 kr. Wellreiter György 50 kr. Tóth Gyula 20 kr. Tóth Mihály 25 kr. Ifj. Zsigmond Gergely 30 kr. X. Y. 3 kr. Novák Sándor 20 kr. Zsigmond Balázs 40 kr. Hamar Bálint 40 kr. Szabó József 50 kr. Szócs Károly 50 kr. Molnár Bálint Vasvárosvár 1 frt. Opra József Gelence 1 frt. Dr. Szini Gyula 1 frt. Jordáki József 20 kr. Barabás Pálné Oroszfalu 50 kr. Demeter Róbert 50 kr. Braun hadnagy 50 kr. Zicher hadnagy 50 kr.

Nem mulaszthatjuk el továbbá, hogy e helyen is kifejezzük hálás köszönetünket azok iránt, a kik támogatásaikkal szintén hozzájárultak a rendezőbizottság munkálkodásának sikeres elvégzéséhez. Köszönettel tartozunk a városi tanácsnak, a mely szíves volt a városházáért a gyűlésezésekre átengedni; Opra József kereskedő urnak Gelenczén, a ki 2 székér fenőgátat volt szíves a rendezőségnek ajándékozni; Köllönte Mózes urnak a táncszertem ingyen átengedéseért; Fejér Lukács fia uraknak a a disztési kellekért és a kereskedő uraknak, kik szivesek voltak jegyek elárúsításával közremunkálni — és végül mindazoknak, a kik bármilyen tekintetben igyekeztek a nemes cél elérésére közremunkálni. Az összes bevétel 217 frt 83 kr. összes kiadás 124 frt 65 kr. így a tiszta jövedelem 93 frt 18 kr. Kézdi-Vásárhely, 1898. aug. 19.

A rendező bizottság nevében

Kovács József,
pénztáros.

Benkő Ernő,
elnök.

Ujdonságok.

— A kérs levelező lapok. Utóbbi időben közkeveltségnek örvendenek a magánvállalatok által előállított képes levelezőlapok. Ezen levelezőlapok szállítása postai szempontból kifogás alá nem esnek, ha az illető nyomdák nem vették volna fel azt a szokást, hogy azokat czimlapjaikon „Levelező lap” feliraton kívül még „Magy. kir. posta” felirattal, sőt néha a magyar ezimer lenyomatával is ellátják, a mi a levelezőlapoknak azt a jelleget adja, mintha azokat a m. kir. posta bocsátotta volna forgalomba. Eltekintve attól, hogy a jelzett képes levelezőlapok élezes és gyakran a jobb ízlést sértő rajzaikkal, ha azok a posta hivatalos kiadmányainak tekintetnek, a postaintézetet mint állami intézményt nem méltó színben tüntethetnek fel, a posta ép úgy, mint bármely más kereskedő nem engedheti meg, hogy az ő ezégerét a „m. kir. posta” feliratot idegenek használják; a magyar ezimer hasz-

nálata pedig épen törvénybe is ütközik. A most szélteben használt képes levelezőlapok magán ipari termékek, s mint ilyenek, a fennálló postai szabályok értelmében „Levelező lap” feliraton kívül egyéb felírást, tehát sem magy. kir. posta jelzést, sem a magyar czimer lenyomatát nem viselhetik, mert ellenkező esetben a levelező lapokra érvényes díjkezelményben nem részesülnek, s a nemzetközi posta egyezmény értelmében szabályellenes kiállításuk miatt zárt leveleknek tekintetnek, s mint ilyenek díjaztatnak. Ez nem különleges magyar szabály, hanem a nemzetközi postaszervezés pontozata, mely a külföldön is érvényben van. Felhívom tehát figyelmét azon nyomdáknak, a melyek ily képes levelező lapok előállításával foglalkoznak, hogy levelező lapjaikat „magy. kir. posta” vagy más felírat, czimer stb. mellőzésével tisztán a szükséges „levelező lap” felíráttal nyomassák. Nehogy azonban a már forgalomba bocsátott ily levelezőlapok ezen szabályok által használatlanul váljanak, azok, kik magán ipar által előállított levelezőlapokat használnak, a czimlapról a „levelezőlap” felíraton kívül minden más felírást vagy czimert erős tollvonással vagy más alkalmas módon távolítsanak el, s tegyenek olvashatlanná. Megjegyzem ebből az alkalomból, hogy a magyar korona területén postára adott levelező lapoknak magyar nyelven „Levelező-lap” felíratot kell viselniük, a „Correspondenzkarte” avagy más nyelvű hasonló feliratok nincsenek megengedve. Horvátországban mindazonáltal a „Levelező-lap” felírat mellett ott legyen e szó horvát fordításban is. Megjegyzendő az is, hogy illem, vagy becsületsértő, avagy büntetendő cselekményt involváló képet, ábrát vagy közleményt tartalmazó levelező-lapot a posta egyáltalán nem szállít. Ezek figyelembe vétele mellett a képes levelezőlapok terjesztése a magyar posta részéről semmiféle akadályba nem ütközik.

— **Kellemetlen meglepetés** érte a Sepsiszent-Györgyön gyűlésező erdészek egyesületének egyik tagját f. hó 25-én. Nagy Károly kir. erdőtanácsos ugyanis épen az ismerkedési estélyen kapott sürgőnyt, hogy Budapesten Podmaniczky-utcai lakását tévöltetében feltörték, honnan értékpapirait s takarékpénztári könyveit egyéb értékes apróságokkal együtt elvitték a tolvajok. A károsult erdőtanácsos azonnal sürgőnyözött a budapesti állami rendőrségnek, hogy a takarékpénztári könyvére a kifizetést tiltsa be; maga pedig 25-én hazautazott.

— **A pálinka áldozata.** Albert József szotyori lakos f. hó 18-án a brassói vásárból jött haza. Mikor Kőkösbe érkezett, erőt vett rajta régi szonvédője, a pálinka-ivás s hamarosan összeszedve pajtasait, megkezdődött a kőkösi pálinkamérésben a multság. Addig idogáltak, míg Albert József széles jó kedvében felkapott egy félliter pálinkát s azt egy hajtásra megitta. Ettől azonban ugy elázott, hogy a félig öntudatlan embert ugy vezették az utcára s lefektették a kerítés mellé, hadd aludja ki mámorát. Reggelre halva találták. Mint a rendőri nyomozati vizsgálatból kiderült, heveny alkohol mérgezés következtében beállott agyhűdés ölte meg.

— **Vizbefult.** Még a mult hónap 30-án eltűnt Téglás Lajos 11 éves szentkirályi pásztorfiu s azóta hiába köröztette a sopsi járási szolgabírósa a szomszédos községekben, senki sem tudott hirt mondani róla, a kis fiúnak nyoma veszett. F. hó 17-ikén az illyefalvi határban az Olt vizéből oszlásnak indult gyermekhullát fogtak ki, mely már annyira el volt torzítva, hogy csak ruháiról ismerték meg benne az eltűnt pásztorfiut szülői. A szerencsétlen gyermek az Olt mellett őrizte a malacokat s valószínűleg vigyázatlanságból esett a magas partról a folyóba, hol halálát lelte.

— **Értesítés.** A brassói állami polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyamra a beiratások folyó hó 25-én kezdődnek és folyó évi szeptember hó 5-én befejezettek. Beiratási díj 15 forint. Tandíj 35 forint. Ez utóbbi havi részletekben is fizethető. Krbekné-Liber Etelka igazgató.

— **Kilencz feleség.** Nebraskában, az Egyesült Államokban, letartóztatták Martin Jörgensen dán kereskedőt, a ki 1883. óta egymásután kilencz-szer nősült anélkül, hogy csak egyetlenegyszer is elvált volna. Ilyen rekordot ezen a téren más még aligha ért el. Az első feleséget, ki kalapok csinálásával foglalkozott, saját neve alatt vette el és öt

gyermekke lett tőle. Azután fölvette a John White nevet és egy nebraskai tanítónő telt boldoggá. A harmadik feleség neve Betty County, Jörgensen pedig Frank Skalesnek nevezte magát, a mikor kezét megkérte. Egy hónappal később már egy gazdag nebraskai özvegy férje lett a vakmerő kalandor, a ki akkor már a Georg Graham nevet viselte. Ez az asszony 3000 dollár jövedelmet hozott a házhoz, de Jörgensen mégis elhagyta és Richmondba ment, hol egy könyvelőnővel adatta magát össze. A hatodik számú feleség megint egy tanítónő volt, a kiket ez a Don Juan, ugy látszik, nagyon kedvelt és a hetedik is. Nyolczadik házasságát Jörgensen dakotai földbirtokosnővel kötötte, a kivel öt évig élt és három gyermeket nemzett. Végre pár hónap előtt egy fiatal hölgyet vett el Hermosiából. Ezen aztán rajtavesztett. A kilencz-dik feleség véletlenül megismerkedett a korábbi feleségek egyikével és a mikor ennek férje arczképét megmutatta, a turpisság azonnal kiszült. Jörgensent letartóztatták és mindent bevallott. A sorsot, a mely rá vár, kilencz felesége és 15 gyermeke siratja.

— **Becsületsértés versben.** Mulatságos ügyet tárgyalt a budapesti büntető járásbírósa a napokban. A panaszos egy lipótvárosi gazdag haziur volt: a vádlott pedig ennek házmestere. A panasza okot a házmester féltékenysége szolgáltatott, a ki nem tudta házi urának megbocsátani azt, hogy az öreg ur az ő feleségének ifju tüzzel udvarol, s mikor a menyecske erről férjének panaszkodott, s megmondotta, hogy a haziur neki szerelni ajánlatokat tesz, a házmester ugy állott boszút, hogy a következő verset faragta s kézbesítette a gazdája feleségének.

Tekintetes uram megkövetem szépen.
Ne kerülgesse kend az én feleségem.
Fiatalt az asszony, hogy szép azt is tudom,
De a nagy szarvakat fülemhez nem dugom.
Panaszkodik Kata reggel ugy, mint este,
Hogy én nyálja-falja akár egy vén kecske.
Ígér neki ékszer, fülbevalót, ruhát,
Hogy az ur kedvéért csajja meg az urát,
Hagyja Ön békében azt az áldott asszonyt,
Mert aztán nem nézek én sem többé hasznót,
Hogy ön házigazdám, azzal sem törődöm,
Hanem az öklömet orrához dörgölöm.
S ha jól helyben hagyom, csak ön lesz a hibás
Mert a házmester is olyan ember, mint más.”

A vádlott házi ur, hogy nejét megnyugtassa, a házmesteri párt nyomban elkergette s azon kívül följelentést tett a féltékeny ember ellen, kit a járásbírósa a versben elkövetett becsületsértésért 4 napi fogságra átváltoztatható 20 frt pénzbüntetésre ítél, mi ellen a szegény megcsalt házmester felebezett.

Közigazdaság.

A talaj elkészítése őszi buza alá.

(Folyt. és vége.)

Ezt elkerülendő, a jobb váltógazdaságokban az istállótrágyát kezdtek valamely előnövény alá alkalmazni és ugy tapasztalták, hogy különösen a kapás növények a friss trágyát megtürik; ezelszerű tehát kapás előveteményt trágyázni, annyival is inkább, mert a friss trágya a talaj elgyomosodását okozza ugyan, ez azonban a kapások által ellensúlyoztatik. Utánuk tehát a buza porhanyított és tiszta talajt nyer. De nem csak a kapás növény szereti, takarmányféléink is, mint a csalamádé, zabos búkőny, mohar ugyszólván megköveteli, hogy a friss trágyába vessük, mert csak így hoznak elegendő termést, lekerültük után pedig még mindig marad annyi kész tápanyag, hogy a buza utánuk jócórben levő talajba kerüljön. Mivel buzánkat csakis a szemtermés kedvéért kultiváljuk, talajunk a szemképződéshez szükséges foszforsav készletében lesz leginkább megtámadva és ha számos éveken át mint ez rablógazdálkodásnál usus, a buzatermést forezizozzuk, talajunk foszforsav készletében kimerül, a melynek helyreállítására istálló trágyánk nem elég, mert az istállótrágya, ha jól kezeltetik is, csak egyoldalú trágya, különösen nitrogénben dus, foszforsav és kálium kevés van benne. E század kultur chemikusai számokban tüntették ki valamely termésben mennyi foszfor, káli és nitrogén lett a talajból el-

véve, amelyet visszapótolnunk kell, ha talajunk termőerejét megtartani akarjuk és mivel ezen 3 főalkatrész oly arányban van meg az istállótrágyában, hogy a gazda csak nagy mennyiségű trágya által volna képes azokat teljesen visszapótolni, kulturchemikusaink a műtrágyák alkalmazását ajánlják. Számos kísérlet és tapasztalat bizonyítja is, hogy a műtrágyának létjoga van, hogy örvendetesen terjed és hogy kulturális epochát alkotnak.

Buzatermelésünk érdekében a feutmondottak igazolásául nem a chilisalétróm, mint nitrogén trágya, hanem a szuperfoszfát, a csontliszt mutattak ki tényleg természetes többletet, jövedelmet, jelöl annak, hogy buza termelő talajainkban különösen a foszforsav az, a mi visszapótlásra vár, különösen a foszforsav az, a mit a talaj tényleges terméstebbletben meghálál.

Mivel a gazda a praxisban ritkán lesz képes pusztán istállótrágyával teljesen visszapótolni a talaj veszteségeit, belterjesebb mívelésnél az ugynevezett váltógazdaságban, a hol az istállótrágyázás rendes turnusban keresztül vitetik, kiegészítésül ezelszerű lesz foszforsav tartalmu műtrágyát is alkalmazni, azaz végeredményében a teljes visszapótlás, a buza termelés mentül nagyobb jövedelmezőségének emelése, vagyis a buza alá lehető jó előkészítés szempontjából indokolt a rendszeres istállótrágyán felül még a rendszeres foszforsav-műtrágya is.

idegenek forgalma.

Augsztus 13—25-ig.

— **Millenium szálló:** Kontz József utazó Bécs. Földmár Sándor utazó Budapest. Panertz Lőv utazó Beszterce. Grüniger W. utazó Bécs. Máthé István hegedűművész Budapest. Varga Sándor utazó Székely-Udvarhely. Bartalits Ágoston fősolgabíró Csik-Szentmárton. Kovács János városkapitány Csik-Szereda. Kelemen Lajos és neje tisztii ügyész Sepsiszentgyörgy. Schwartz Izrael kereskedő Brassó. M. Mendel utazó Bécs. Dittrich Lajos mérnök Brassó. Singer György kereskedő N.-Enyed. Ottlik Géza hivatalnok Brassó. Nyursik Ferencz utazó Budapest. Spillmann József utazó Győr. Johan Kroner utazó Bécs. Rozman Károly utazó Kolozsvár. Schwarcz Izrael kereskedő B. assó. Kranz Sándorné hivatalnokné Arad. Czeiner Miksa utazó Arad.

— **Nemzeti szálló:** Bende Ignác utazó Bécs. Lippi József utazó Bécs. Janesó Benedek tanár és két lánya Budapest. Kun Fülöp főmérnök Kolozsvár. Freind H. utazó Bécs. Langer J. utazó Bécs. Mózes József hivatalnok Köhalom. Deutseh Lipót hivatalnok Kovászna. Gotz Mátyás utazó Bécs. Disbordes Viktor nagybirtokos Mezőkapus. Lukács Márton utazó Bécs. Stratulot G. mérnök Slanie. Nigiseh Ignác utazó Bécs. Hartmann Lajos utazó Bécs. Teleki Herman utazó Villány. Lukács Ferencz utazó Budapest. Kozma Gyula kir. főmérnök Kolozsvár. Szöcs Albert kereskedő Zágón. Csanádi Gyula utazó Budapest. Wiedrich Berthold utazó Bécs. Sándor Zsigmond utazó Bécs. Antoni S. mérnök Szászváros. Özv. Herepei Ödönné törv. bíróné Zernest. Herepei Olga tanítónő Zernest. Spitzer Béla kereskedő Gyulafalva. Wachspress M. kereskedő Brassó. Gellert Adolf kereskedő Foksau. Jéger Zsigmond utazó Prága. Papp Vince utazó Bécs.

Nyiltér.)*

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, **mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. Selyemgyárjai (es. és k. udvari szállító) **Zürichben**

Magyar levelezésnél Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetés.

Költözködés miatt egy finom teljes ebédlő- és hálósoba-butor eladó **Horn Mór** úrnál Kovásznán.

(142 2-2).

Háromszékvármegye Alispánjától.

Szám: 20518/898.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye hivatalos és hajdu személyzetében a ház- és börtönfelügyelő állás, mely:

340 frt fizetés, lakás és egyenruha viselés élvezetével kapcsolatosan javadalmaztatik, — nyugdíjazás folytán üresedésbe jövén, annál betöltésére ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázók az 1873. évi II. t. cz.-ben meghatározott altiszti minősíttségüket, eddigi szolgálati viszonyukat, erkölcsi és társadalmi előéletüket igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványukat, folyó évi szeptember hó 30-áig annál inkább adják be, mivel a később beérkezett pályázatok figyelembe vételét nem fognak.

A kinevezendő házmaster a vármegye házában köteles lakni, azonban családtagjait és cselédséget ezen lakáson nem tarthat és egyenruha viselésére kötelezve leendő.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1898. évi augusztus hó 18-án.

Gábor Péter,
alispán.

147 2-3

Sz. 20875—898.

Hirdetmény.

A vármegyei legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1899-ik évi névjegyzékét a vármegye igazoló választmánya folyó évi augusztus hó 30 és 31-ik napjain mindig d. e. 8—12 óráig terjedőleg a vármegye székházánál tartandó nyilvános üléseiben fogja összeállítani.

Miről az 1886. évi XXI. t. cz. 28. §-sa alapján jelen hirdetmény kibocsátatott.

Háromszékvármegye igazoló választmánya nevében.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1898. aug. 19-én.

Igazoló választmányi elnök.
Ujjvárosy József.

(145 2-2).

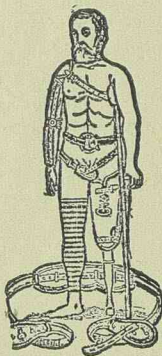
Jég eladás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nálam naponta jeget igen jutányos áron lehet kapni.

Csiszár Pál,
kereskedő.

87 19—**

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemből, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja észszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

Kitüntetve Brüsszelben
aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt.
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopádiai fűzők, háskötők, göröserharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros.

Budapest. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor erővel:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő kötőszerek készséggel becséréltetnek.

Van szerencsém úgy a helybeli mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágba elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig.

Dr. Morvay István

25 89—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Hirdetések

lapunk

kiadóhivatalában

felvétetnek

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcái öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **Walser Ferencz**)

Budapest, VI., Külső vezűt 45.

(25 40—40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K. Vásárhelyen.